جالپی حالىقتىك ئمورال ساپاسی مەن قوعامنىك ورکەنیەت ورەسىنىك تىك دەڭگەیگە جەتۆىن جەبەیىك

(باسی 1 ـ بەتتە)

پارتیا 18 ـ قۆرىلتایینان بەری، شي جینپیڭ جولداستی ۆیتقی ەتکەن پارتیا ورتالىق کومیتەتی ازاماتتىق ئمورال قۆرىلىسنا وسکەلەڭ ئمان بەرىپ، ئبرسىپىرا ماڭزدی ورنالاسترۆ جاساپ، یدەیا، ئمورال قۆرىلىسندا کورنەکتی تابسقا قول جەتکىزۆدی ىلگەرىلەتتی. ئمورالدی دارىپتەۆ، ئمورالدی قۆرمەتتەۆ، ئمورالعا بویسۆنۆ، وسکەلەڭ ئمورالعا تالپىنۆ جاڭا سالتقا اینالدی؛ قاهارماندارىدی ارداقتایتىن، ۆلگىلەرگە قۆرمەت ەتەتىن، وزاتتاردان ۆیرەنەتىن راي ونان ارى قویۆلاپ، ئمورال سالاسندا بەلسەندی، اقاۆسز، العا باسقان تاماشا جاعداي قالپىتاستی. بیىل جاڭا جۆڭگو قۆرىلعاندىعنىك 70 جىلدىعن قۆتىنتاۆ جەلىلەس قیمىلدارىندا بۆکىل ەلدەگی ئار ۆلت حالقی ایگىلەگەن وتاندی ئسۆیۆ سەزىمی قاراپایىم دا قىزۆ ىنتالی بولدی، تۆتاس قوعام ئبر نیەتپەن ىنتىماقتاسىپ، قایراتتی تاسقىنداتىپ، ۆلت سەنىمی مەن ماقتانىش سەزىمی ونان ارى کۆشەیىپ، ەلىمزدىك ازاماتتىق ئمورال قۆرىلىسندا قول جەتکىزگەن قوماقتی تابىستاری ایگىلەندی. زامانىمزداعی جۆڭگو قوماقتی ئمورال بایلىعىن توپتادی، بۆل ئبزدىك جاڭا داۆىردە ازاماتتىق ئمورال قۆرىلىسن ونان ارى جاقسی ىستەۆىمزدىك ماڭزدی نەگزی.

جاڭا داۆىردەگی ازاماتتىق ئمورال قۆرىلىسن ىلگەرىلەتۆدە، ئسوز جوق، شي جینپیڭنىك جاڭا ئداۆىر جۆڭگوشا سوتسیالیزم یدەیاسىن جەتەکشی ەتۆ کەرەك. تۆتاس ۆلتتا جۆڭگوشا سوتسیالیزم ورتاق مۆراتىن بەرىك ورناتىپ، تۆتاس قوعامدا سوتسیالیستىك وزەکتی قۆن کوزقاراسىن بار کۆشپەن اسقاقتاتىپ، ازاماتتارىدىك جەکە باسىندىق ئمورال تالپىنىسىن جۆڭگو ارمانىن جۆزەگە اسرۆدىك ۆلی جورىعىمەن تورعىستىرىپ، وتانشىلدىق، کوللەکتیۆیزم، سوتسیالیزم یدەیاسىن بارىنشا اسقاقتاتىپ، جاڭا داۆىردەگی ازاماتتىق ئمورال قۆرىلىسىن جۆڭحۆا ۆلتىنىك ۆلی گۆلدەنۆی سندی جۆڭگو ارمانىن جۆزەگە اسرۆدىك قۆدىرەتتی رۆحاني قوزعاۆشی کۆشی ەتىپ ۆیسترۆ کەرەك.

جاڭا داۆىردەگی ازاماتتىق ئمورال قۆرىلىسن ىلگەرىلەتۆدە، ئسوز جوق، سوتسیالیستىك وزەکتی قۆن کوزقاراسىن جەتەکشی ەتۆگە تاباندی بولۆ کەرەك. سوتسیالیستىك وزەکتی قۆن کوزقاراسی ـــ زامانىمزداعی جۆڭگونىك قۆن کوزقاراسندا ەك ۆلکەن ورتاق بولگشی، قورىتپ کەلگەندە، ئبر ئتۆرلی ئمورال، ول جەکە باسىندىق ئمورال دا ئارى مەملەکەتتىك ئمورالی دا، قوعامنىك ئمورالی دا. مەملەکەتتىك قۆن نسانىاسىن، قوعامدىق قۆن ولشەمىن جانە ازاماتتىق قۆن جۆیەسىن ازاماتتىق ئمورال قۆردىلىسنىك جان ـ جاعىمەن، تۆتاس بارىسىمەن ورگانیکالی توعسىترىپ، جەتەکشىلىك رولىن ونان ارى ویداعداي ساۆلەلەندىرۆ کەرەك.

جاڭا داۆىردەگی ازاماتتىق ئمورال قۆرىلىسن ىلگەرىلەتۆدە، ئسوز جوق، ۆلتىنىك گۆلدەنۆی سندی ۆلاعاتتی مندەتتی ارقالایتىن ئداۆىر جاڭا ادامدارىن باۆلۆعا کۆش ۆیسترۆ کەرەك. ۆلتىنىك ۆلی گۆلدەنۆی سندی ۆلاعاتتی مندەتتی ارقالایتىن ئداۆىر جاڭا ادامداری، ئسوز جوق، یدەیالىق دەڭگەي، ساياسي سانا، ئمورالدىق قاسیەت، مادەنیەتتىك ساپا، رۆحاني کۆي سیاقتی جاقتاردا جاڭا ئداۆىردىك تالابىمەن ساي کەلۆی قاجەت، بۆل ـــ ازاماتتىق ئمورال قۆردىلىسنىك شعار ئتۆیىنی جانە تابان ترەر تیانالعی، بارلىق قىزمەتتە نازاردی وسی نسانىاعا شوعىرلاندىرۆ کەرەك، ودان استە اۆىتقۆعا بولمایدی. ئداۆىر جاڭا ادامدارىنىك باي مازمۆندی وزىندىك ئمانی، ئداۆىر ەرەکشەلگی، ئتۆبىرلی تالابی جوىنندەگی تانىم مەن تۆسىنکتی ۆزدىکسىز تەرەڭدەتىپ، ئداۆىر جاڭا ادامدارىن باۆلۆ سندی ماڭزدی قىزمەت جاۆاپکەرلىگىن اناعۆرلىم ویداعداي ارقالاۆ کەرەك.

السقا ساپار ادىم جەردەن باستالادی. ازاماتتىق ئمورال قۆرىلىسندا، ەك ماڭزدىسی، کىشکەنە ىستەن باستاپ یگەرۆ، ەگجەي ـ تەگجەلی یگەرۆ، ناقتی یگەرۆ. وڭىرلەر، تاراۆلار جاڭا ئداۆىردىك تىك تالابىنا ۆیلەسپ، نسانانی باعدار ەتۆ مەن ماسەلەنی باعدار ەتۆدی ئوزارا بىرلىککە کەلتىرۆگە تاباندی بولپ، قىزمەت تەبىنىن ونان ارى کۆشەیتىپ، زاڭدىلىقتی یگەرىپ، بەلسەندىلىکپەن جاڭالىق اشىپ، العان بەتتەن قایتپاي، ۆزدىکسىز قاجماي کۆش سالىپ، جالپی حالقتىك ئمورال ساپاسی مەن قوعامنىك ورکەنیەت ورەسىنىك تىك دەڭگەیگە جەتۆىن جەبەۆ کەرەك.

«حالىق گازەتىنىك» 2019 ـ جىلی 10 ـ ایدىك 28 ـ كۆنگی سانىنان الندی)

(باسی 1 ـ بەتتە)

"تۆرعىندار تىرکەلۆ ارقىلی ەلەکترونىدىق سالاماتتىق کارتچکاسىن ئوتىنىش ەتىپ السا بولدی، قۆمل قالاسىنىك ئار دارەجەلی ەمدەۆ قۆرىلىمدارى تۆگەلدەي تانی بەرەدی، ەمدەۆ کارتچکاسىن قایتا الۆدىك قاجەتی جوق". قۆمل قالالىق دەنساۆلىق ساقتاۆ، سالاماتتىق کومیتەتی پارتیا باسشىلىق گرۆپپاسىنىك وزىنباسار شۆجیی، مەڭگەرۆشی سادات امەت: قۆمل قالاسی جالپی حالقتىك سالاماتتىعىنداعی "یکاتۆك" بۆکىل شینجیاڭ کولەمىندە تۆڭعىش سناق ەتىلگەن ایماق، وبلىس، قالا، ەلەکترونىدىق سالاماتتىق کارتچکا تۆعىری 11 ـ ایدىك ایاعىندا جەلىدە سناق رەتىندە قولدانىلادی، ـ دەپ تانىستردی.

ۆعىسۆعا قاراعاندا، ەلەکترونىدىق سالاماتتىق کارتچکاسی ناۆقاستىك ئوز قاراجاتىمەن جانە ەمدەۆ قامسزداندىرۆ قورىنان ەسەپ کوتەرتۆ ارقىلی قولایلی تولەۆدی جۆزەگە اسىرىپ، تۆرعىنداردىك بۆکىل عۆمرىنداعی ەلەکترونىدىق سالاماتتىق ەستەلگەن قالپىتاستىرىپ، تاراۆلار، قۆرىلىمدار، وڭىرلەر ارا ساندی مالەمەت بایلىعىنىك بىرىڭگۆىن ىلگەرىلەتۆگە بولادی ەکەن.

ۆیرەنۆدە تەرەڭگە بویلاپ، ارەکەتتە ناقتی ونىمدىلىککە ۆمتىلدی. 9 ـ ایدىك 20 ـ کۆنی شاۆەشەك قالاسىنداعی تۆڭعىش "ەمدەۆ ورتاق تۆلعاسی" شاشا قالاشعی ەمحاناسىندا ماڭدایشالىق ئلدی. تۆىت ئبولىمی، بالالار اۆرۆلارى ئبولىمی، ىشکی ـ سىرتقی اۆرۆلار ئبولىمی، جۆڭگوشا شیپاگەرلىك ئبولىمی سیاقتی 11 ئتۆیىندی ئبولىم ـ کەڭسەلەردىك کاسپ تىرەکتىلەری المـا ـ کەزەك وتىرىپ دیاگنوز قویىپ، ماماندار مەرزىم سایىن بالنیتساداعی ناۆقاستاردی تەکسەرىپ، بۆقارا السقا بارماي ـ اق ساپالی ەمدەۆ قىزمەت وتەۆىنەن یگىلکتەنىپ، نەگزگی ساتىدا ەمدەلۆ ونىمدىلگی کورنەکتی ارتتی.

کۆشار اۆداندىق دەنساۆلىق ساقتاۆ، سالاماتتىق کومیتەتی وتباسی شیپاگەرلەرىنىك توقتامدی قىزمەت وتەۆىن قامال الۆ ئتۆیىنی ەتىپ، اۆىل، قالاشق، قىستاق ئبرىنشی شەبىندەگی دەنساۆلىق ساقتاۆ بایلىعىنىك بارىنشا پایدالانىلۆىنا مۆمکىندىك جاسادی.

پاتگۆل یسامدىن کۆشار اۆدانی ۆزىن قالاشعی شیاحاناسىنىك بەساسپاپ شیپاگەری ئارى "وتباسی شیپاگەرلەرىنىك توقتامدی قىزمەت وتەۆی" ۆجمىنىك جاۆاپتىسی. ول اپتا سایىن شیاحانادان 10 کیلومەتردەي جەردەگی جاڭاتۆر 2 ـ قىستاعىنداعی توقتام جاساسقان وتباسىلارىنا 2 رەت بارىپ ارالاپ دیاگنوز قویادی.

نەگزگی تاقىرىپتىق تاربیەدە کۆشار اۆداندىق دەنساۆلىق ساقتاۆ، سالاماتتىق کومیتەتی ارالاپ جاعداي ۆعىسۆ بارىسىندا بۆقارا اڭىس ەتکەن ماسەلەلەرگە مەڭزەس، وتباسی شیپاگەرلەرىنىك قىزمەت وتەۆ ولشەمی مەن قىزمەت وتەۆ کولەمىن دەر کەزىندە رەتتەپ، رەتتەۆ ـ تۆزەتۆ شاراسىن العا قویىپ، جاۆاپکەرشىلىكتی ادامعا دەىن ایقىنداپ، شارانی جۆمىس ورنىنا دەىن تیاناقتاتاندىرىپ، وتباسی شیپاگەرلەرىنىك توقتام جاساسۆ ۆجمىنىك ئار اپتادا 2 جارىم کۆن ۆاقىتپەن ەك السىتاعی توقتام جاساسقان شارۆالاردىك ۆیلەرىنە بارىپ قىزمەت وتەۆىن بەلگىلەپ، توقتامدی قىزمەت وتەۆدىك جاپپاي قامتۆىن جۆزەگە اسىرىپ، تۆرعىنداردىك سالاماتتىق بوىنىنشا قىزمەت وتەۆدىك "ەك سوڭعی ئبر کیلومەترىن" اشتی.

قازىرگە دەىن، کۆشار اۆدانی وتباسی شیپاگەرلەرىنىك توقتام جاساسقان ۆجمىنان 247سىن قۆرىپ، وتباسی شیپاگەرلەرىنىك توقتام جاساسقان ادام سانی 318 مىڭ 500گە جەتتی، بۆکىل اۆداندىعی کەدەي وتباسىلارى، قانتتی نەسەپ اۆرۆی، جوعارى قان قىسىمی، تۆبەرکۆلەز سیاقتی ئتۆیىندی قىزمەت وتەۆ قاۆىمىنىك توقتام جاساسۆ سالىسترماسی 100%كە جەتتی.

(باسی 1 ـ بەتتە)

2018 ـ جىلدان بەری، رایونىمىز "ۆکىمەت جەتکشی بولۆ، باعانی بازار تۆراقتاندىرۆ، ئوندىرۆشی قوسىمشا قاراجات الۆ، کوپ نەگزدی تۆلعا ساتىپ الۆ، ساپالىسنا قوسىمشا قاراجاتتا ئمان بەرۆ، ساپالىسن جوعارى باعادا ساتىپ الۆ، شۆعىل جاعدایدا بازاردا تاپسىرىسپەن ساتىپ الۆ" بازارلانعان ساتىپ الۆ، ساقتاۆ مەحانیزمىن ورناتى. 10 ـ ایدىك 20 ـ کۆننە دەىن، بۆکىل رایوندا ساناققا السنعان استىق کاسپورىندارى جیىنى 2 میلىیون 600 مىڭ تونىا ئبیداي ساتىپ الدی، مەملەکەت مەنشىگىندەگی استىق کاسپورىندارى 2 میلىیون 110 مىڭ تونىا ئبیداي ساتىپ الدی، ۆن مانەرلەۆ کاسپورنی قاتارلی کوپ نەگزدی تۆلعالار 490 مىڭ تونىا ساتىپ الدی.

رایونىمىز ورتالىق ساقتاۆ، مەملەکەت ۆاقىتشا ساقتاۆ، اۆتونومیالی رایون جەرگىلکتی ورىن ساقتاۆ، ایماق، اۆدان دارەجەلی ساقتاۆ جانە دایىن استىقتی شۆعىل جاعدایعا توتەپ بەرۆ ماقساتىندا ساقتاۆ ـــ 4 دارەجەلی ساقتاۆ جۆیەسىن ورناتتی. بۆدان سرت، بەلگىلی ساندعی مەملەکەت ۆاقىتشا ساقتایتىن ئبیداي دا بار، ساياساتتىق استىق قامباسىندعی قور تولىق. "اسرەسە، سوڭعی جىلدارى ئبز سۆىق اۆا الماسترۆ، ىشکی سیرکۆلیاتسیا، ەلەکترونىدی تەمپەراتۆرا ولشەۆ سیاقتی ئتۆرلی وسىزاماندانعان، زەردەلىلەنگەن، جاسىلدانعان استىق ساقتاۆ تاسىلدەرىن ۆزدىکسىز جالپىلاستىرىپ، استىق ساقتاۆ قابىلەتىمىز بارىنشا جوعارىلادی"، ـ دەدی اۆتونومیالی رایوندىق استىق جانە زاتتىق قور مەکەمەسی حاۆىپسىز ساقتاۆ جانە عىلىم ـ تەحنیکا باسقارماسىنىك باستىعی یاڭ جىنلي.

قازىر رایونىمىزدا جیىنى 100دەن ارتىق کولەمىندە جوعارى ۆن مانەرلەۆ کاسپورنی بار. رایونىمىز ساۆداگەر شاقىرىپ، قارجی ەنگىزۆ سەرپىنىن ۆزدىکسىز کۆشەیتتی، الاتاۆ ساعاسی، قورعاس، ئۆرىمجی قالاسی جالپىلىق قورعامالی باجی رایوننا دەرلىك ەل ىشىندەگی کولەمدی ۆن ونىمدەرىن مانەرلەۆ کاسپورىندارى کەلىپ ورنالاستی.

ساتۆ بۆىنىندا رایونىمىز ئۆرىمجی مەملەکەتىك استىق ساۆدا ورتالىعىن باستاماشی، ئارقایسی ایماق، وبلىستاعی اۆىل شارۆاشىلىق قوسىمشا ونىمدەرى ساۆدا بازارىن تىرەك، اۆىل، قالاشق بازارى ساۆداسىن قوسىمشا ەتکەن استىق ساۆداسی بازار جۆیەسىن ورناتتی. "بۆدان تىس، رایونىمىز ۆننىك وڭىرلىك مارکا قۆرىلىسىن ىلگەرىلەتىپ، شۆەحۆافىن جانە لاڭمان ۆننىك کاسپىتىك ولشەمىن بەلگىلەپ، مارکا جاراتۆعا قۆلشىنىپ، بۆکىل ەلگە بەت الدىرىپ، شینجیاڭنىك استىق بایلىق قایناری باسىمدىعىن ەکونومیکالىق باسىمدىققا اینالدىرىدی"، ـ دەدی لیۆ شۆەمیڭ.

جاقسی ساپا سیىر شارۆاشىلىعىن شالقىتتی

(باسی 1 ـ بەتتە)

باعمەشىلىق جاعىندا، فەرماداعی انگۆس بۆداندی سویىس سیىر شارۆاشىلىعی ئناسىل جەتىلدىرۆ، بورداقىلاۆدان قولدان شعارۆعا دەىن قاتاڭ ورتادا ورىندالدی، سالىسترما بوینشا دالىندالعان ئنارلی ورگانیکالىق جەممەن جەمدەلدی، دالادا جایعاندا سیىردىك ارەکەت مولشەردنە شىنایی کەپىلدىك ەتىلدی، "ئشوپ ەگۆ + باعۆ" ارقىلی جەم ـ ئشوپتىك ورگانیکالىق اینالەمىن جۆزەگە اسىرىپ، مال شارۆاشىلىعىنىك دەڭگەیىن ئوسىرىپ، دارەجەسىن جوعارىلاتۆعا جەتەکشىلىك ەتتی.

مانەرلەۆ جاعىندا، تیانلاي مال شارۆاشىلىعی وندىرگەن سیىر ەتی بۆکىلدەي اۆتوماتتی تۆرده تەز توڭازىتىلدی جانە 72 ساعات ىشىندە قىشقىلسىزداندىرىلىپ ئبر جاقتی ەتىلىپ، توڭازىعان کۆیدە 30 کۆنگە دەىن جاس کۆیىندە ساقتاۆعا بولاتىن بولدی، ورتا، جوعارى ساپالی سیىر ەتىنىك ئونىم مولشەرى جالپی ئونىم مولشەرىنىك 40%تەن استامىن ۆستادی.

ساتۆ جاعىندا، مارکالاندىرۆ ویی تولىسىپ کەلەدی. 2018 ـ جىلی "تیانلاي شیاڭنیۆ" ئونىمی بەیجیڭ، گۆاڭجۆۆ، شىنجىن، ۆحان جانە ۆرىمجی سیاقتی قالالاردىك ورتا، جوعارى دەڭگەیلی بازارلارىنا کىرىپ، تۆتىنۆشىلاردىك جاقسی باعاسىنا یە بولدی.

جاقسی ساپانىك استارىندا مال فەرماسىنان بازارعا دەىنگی جالپی بارىستاعی ورگانیکالىق جەتىلدىرۆ جاتىر. قازىر 30 مىڭ مۆعا جۆتق ورگانیکالىق جەمدىك ئشوپ ەگۆ بازاسی، 10 مىڭ تازا ئناسىلدی انگۆس سویىس سیىرى ئناسىلىن جەتىلدىرۆ وزەکتی بازاسی، جىلىنا 50 مىڭ ورگانیکالىق سویىس سیىر بورداقىلاۆ بازاسی بار کاسپورىن رەتىندە، تیانلاي مال شارۆاشىلىعی جەمدىك ئشوپ ەگۆ، سویىس سیىر باعۆ، سویىپ مانەرلەۆدەن قوراپتاپ ساتۆعا دەىن مەملەکەتتىك ورگانیکالىق انقتاماسىن الپ، "جالپی ئوڭىر ورگانیکاسی + تۆتاس کاسپ تىزبەگی ورگانیکاسىن" شىنماندە جۆزەگە اسىردی.

■ 1200 یۆان مەن 500 یۆاننىك اراسىندا "پىشاق دۆزىندەي عانا پارىق بار"

ئاربىر سیىردی ئناسىلىن جەتىلدىرۆدەن بورداقىلاۆعا، ازىعىن دایىنداپ جەمدەۆگە، تۆعاننان ساتىلۆىنا دەىن، تیانلاي مال شارۆاشىلىعی ئار بۆىندا عىلمي، ىجداعاتتی تۆرده ىستەۆگە ۆمتىلدی.

ارالتوعاي مال فەرماسىنىك بورداقىلاۆ بازاسىندا سویىس سیىرلار سابان ـ توپان توسەلگەن الاڭدا ەمىن ـ ەركىن جایىلىپ جۆرگەندە، تیانلاي مال شارۆاشىلىعىنىك تۆتاس بارىسىن قاداعالاۆ جۆیەسی دە ولاردىك ئوسۆ جاعدایىن شىنایی ەستەلکەکە الپ وترادی. تیانلاي مال شارۆاشىلىعىنىك ورىنباسار باس جوراسی دیڭ جیانجیاڭ بىلاي دەدی: "بۆل جەردەگی ئاربىر سیىرعا تۆعاننان قۆلاعىنا بەلگی تاعىلادی، وعان سیىردىك تۆعان ۆاقىتی، ئتۆپ تورکىنی، باعلۆ ورتاسی، ىندەتتەن ساقتانۆ ەستەلگی سیاقتی ئتۆرلی ساندی مالىمەتتەر ەستەلککە النعان".

30 نەشە کیلومەتر شالعایداعی شینجیاڭ تیانلاي شیاڭنیۆ ازىق ـ تۆلىك شەکتی جاۆاپکەرشىلىك سەرىکتەستگی ـــ تیانلاي مال شارۆاشىلىعىنىك سویىپ مانەرلەۆ زاۆودی، ورگانیکالىق داقالدارىدی جەپ، تابیعي قار سۆىن ئشىپ وسکەن سویىس سیىرلار قولدان شعارىلعان سوڭ وسی ارعا اکەلىنىپ، بىرنەشە ساعاتتان سوڭ "بۆرىنعىسی مەن قازىرگسی" ەستەلککە النعان ەکی ولشەمدی کود ینفورماتسیاسی جاپسىرىلعان کەسەك ـ کەسەك سیىر ەتىنە اینالادی.

"تۆتىنۆشی جەگەن ئار کەسەك سیىر ەتىنىك کەلۆ قایناریىن کود سکانەرلەۆ ارقىلی سیىردىك قاندای ئشوپ جەگەنىن، جەمدەلۆی قالاي بولعاندىعىن انىق بىلۆگە بولادی". شینجیاڭ تیانلایشیاڭنیۆ ازىق ـ تۆلىك شەکتی جاۆاپکەرلىك سەرىکتەستگىنىك ۆنەملىك ىستەرگە جاۆاپتی ورىنباسار باس دیرەکتورى حان یۆیسۆڭ بىلاي دەدی: "ئوندىرىس باقىلاۆ ـ باسقارۆ بولمەسىندە 18 ساندی مالىمەت جیناۆ تەرمینالی تۆتاس بارىس بوینشا ساندی مالىمەت جینایدی، ئترى سیىر سویىپ مانەرلەۆ زاۆودىنا کىرگەن ساتتەن باستاپ، قۆلاعىنداعی بەلگی ەکی ولشەمدی کودقا اینالىپ، سویىلعاننان کەینگی سیىردىك ئار بولىك مۆشەسىنە نەگزدەلىپ ئار کەسەك ەتکە بەلگی سالىنادی".

کەمەلدی ئوندىرىس تىزبەگی، قاتاڭ قاینارىن نزدەۆ جۆیەسی "تیانلاي شیاڭنیۆ"دىك باعاسىن جوعارىلاتتی. "تاۆارلىق انگۆس سیىرى جارىكەمدەلگەننەن کەیىن، ەك جوعارى بولعاندا، 80 مىڭ یۆانعا دەىن ساتۆعا بولادی، تومەن دەگەننىك وزىندە، 40 مىڭ یۆاننىك ۆستىندە ساتىلادی". حان یۆیسۆڭ بىلاي دەدی: انگۆس سیىرى باعۆ وزىندىك قۆنی، جەمدەۆ پەریودی جاقتارىندا شینجیاڭنىك جەرگىلکتی سویىس سیىرىمەنەن نەگزىنەن قارایلاس، الایدا باعا جاعىنداعی پارقی توتەنشە زور.

سویىس سیىر کاسپ سالاسندا، جوعارى سالاپالی سیىر ەتىنىك قۆنىن پارىقتاۆدا، ەتتىك بىركەلکی مرامور بەدەرىن قالپىتاستىرعان ـ قالپىتاستىرماعاندىعی باعالاۆ ولشەمی ەتىلدی، ادەتتە "قار گۆلدی سیىر ەتی" دەلىنەدی. انگۆس سیىرىمەن بۆداندىرىلعان شینجیاڭنىك جەرگىلکتی سیىرىنان 30 کیلوگرام توڭىرەگىندە قار گۆلدی سیىر ەتی شعادی، ئبر کیلوگرامی، ەك قىمبات بولعاندا، 1200 یۆانعا ساتىلسا، ئبر سیىردىك جارکەمدەگەننەن کەیىن شققان قار گۆلدی سیىر ەتىن 30 مىڭ یۆان توڭىرەگىندە ساتۆعا بولادی.

"سیىردىك مایی بۆلشق ەتتىك ىشىندە ئسىڭىپ کىرگەننەن کەیىن بارىپ قار گۆلی قالپىتاسادی، ەت جاقسی کەسىلمەي، قار گۆلىنىك ورنالاسۆی بۆلىنسە، اۆەلگی ئبر کیلوگرامی 1200 یۆان بولاتىن قار گۆلدی سیىر ەتی نەبارى 500 یۆانعا عانا جارایدی". حان یۆیسۆڭ بىلاي دەدی: مۆنداي بولماشدان تاۆداي پارىق شعاتىن جىڭىشکە جۆمىستی ادام قولىمەن بۆلشق ەتتىك بەدەرىن بویلاي سیپالاپ کەسۆ کەرەك، ماشینا مۆنی ىستەۆگە جارامایدی.

10 ـ ایدىك 22 ـ کۆنی ئتلشی وسی سەرىکتەستىكتىك مانەرلەۆ، سویۆ، جارکەمدەۆ سەحنان جۆمىسشلاردىك باکتەریاسىز جىنىتکەپ جارکەمدەۆ جۆمىس لەنیاسىنان "قازانشىنىك سیىر جارکەمدەۆىن" کوردی، ئبر سیىردىك تۆتاس دەنەسی بلگەرىندی ـ کەیىندی ەکی بولىك، ئتورت بولىك، سەگىز بولىك سیاقتی، قابىرعا، بەلدەمە، قابىرعا کوز ەتی، ارقا ەتی سیاقتىلارعا بولىنگەن نەشە جۆزدەگەن سیىر ەتی ونىمدەرى جۆمىس لەنیاسىنان توقتاۆسىز شعارىلدی، بارلىق بارىس تۆگەلدەي قولىمەن ىستەلدی.

■ ئناسىل اسىلداندىرۆ ساپالی سیىر کولەمىن کەڭەیتتی

قازىر تیانلاي مال شارۆاشىلىعی تەبىندی ارتتىرىپ، جەرگىلکتی سویىس سیىردىك ساپاسىن اسىلداندىرىپ، تاڭداۆلی ساپالی، جوعارى سورتتی سویىس سیىر جەتىلدىرۆدە. دەسەدە بازار قاجەت ەتىپ وترعان تاڭداۆلی ساپالی سیىرمەن سالىسترعاندا، ئالی دە "ساندىق دارەجەلی پارىق" ساقتالۆدا.

2014 ـ جىلی تیانلاي مال شارۆاشىلىعی جەرگىلکتی ورىنداعی قازىر بار اسىل ەنەلىك سیىردی نەگىز ەتىپ، شارۆالارعا انگۆس ئناسىلدی سیىرىن تاراتىپ، سویىس سیىر سورتىن ئبر تۆتاس اسىلداندىرىپ، اسىلداندىرىلعاننان کەیىنگی 6 ایلىق بۆزاۆدی تیانلاي مال شارۆاشىلىعی قایتادان باسقا تۆردەگی سویىس سیىرلاردىك باعاسىنان 20% توڭىرەگىندە جوعارى قورعامالی باعامەن ساتىپ الدی. کاسپورىنىك ماماندانعان ئوندىرىسی ارقىلی تاڭداۆلی ساپالی ئونىم شعارىپ، ەك اقرىندا بازاردا ساتۆدان اسقان باعا ىستەۆگە جارامایدی.

(باسی 1 ـ بەتتە)

"تۆرعىندار تىرکەلۆ ارقىلی ەلەکترونىدىق سالاماتتىق کارتچکاسىن ئوتىنىش ەتىپ السا بولدی، قۆمل قالاسىنىك ئار دارەجەلی ەمدەۆ قۆرىلىمدارى تۆگەلدەي تانی بەرەدی، ەمدەۆ کارتچکاسىن قایتا الۆدىك قاجەتی جوق". قۆمل قالالىق دەنساۆلىق ساقتاۆ، سالاماتتىق کومیتەتی پارتیا باسشىلىق گرۆپپاسىنىك وزىنباسار شۆجیی، مەڭگەرۆشی سادات امەت: قۆمل قالاسی جالپی حالقتىك سالاماتتىعىنداعی "یکاتۆك" بۆکىل شینجیاڭ کولەمىندە تۆڭعىش سناق ەتىلگەن ایماق، وبلىس، قالا، ەلەکترونىدىق سالاماتتىق کارتچکا تۆعىری 11 ـ ایدىك ایاعىندا جەلىدە سناق رەتىندە قولدانىلادی، ـ دەپ تانىستردی.

ۆعىسۆعا قاراعاندا، ەلەکترونىدىق سالاماتتىق کارتچکاسی ناۆقاستىك ئوز قاراجاتىمەن جانە ەمدەۆ قامسزداندىرۆ قورىنان ەسەپ کوتەرتۆ ارقىلی قولایلی تولەۆدی جۆزەگە اسىرىپ، تۆرعىنداردىك بۆکىل عۆمرىنداعی ەلەکترونىدىق سالاماتتىق ەستەلگەن قالپىتاستىرىپ، تاراۆلار، قۆرىلىمدار، وڭىرلەر ارا ساندی مالەمەت بایلىعىنىك بىرىڭگۆىن ىلگەرىلەتۆگە بولادی ەکەن.

ۆیرەنۆدە تەرەڭگە بویلاپ، ارەکەتتە ناقتی ونىمدىلىککە ۆمتىلدی. 9 ـ ایدىك 20 ـ کۆنی شاۆەشەك قالاسىنداعی تۆڭعىش "ەمدەۆ ورتاق تۆلعاسی" شاشا قالاشعی ەمحاناسىندا ماڭدایشالىق ئلدی. تۆىت ئبولىمی، بالالار اۆرۆلارى ئبولىمی، ىشکی ـ سىرتقی اۆرۆلار ئبولىمی، جۆڭگوشا شیپاگەرلىك ئبولىمی سیاقتی 11 ئتۆیىندی ئبولىم ـ کەڭسەلەردىك کاسپ تىرەکتىلەری المـا ـ کەزەك وتىرىپ دیاگنوز قویىپ، ماماندار مەرزىم سایىن بالنیتساداعی ناۆقاستاردی تەکسەرىپ، بۆقارا السقا بارماي ـ اق ساپالی ەمدەۆ قىزمەت وتەۆىنەن یگىلکتەنىپ، نەگزگی ساتىدا ەمدەۆ ونىمدىلگی کورنەکتی ارتتی.

(باسی 1 ـ بەتتە)

2018 ـ جىلدان بەری، رایونىمىز "ۆکىمەت جەتکشی بولۆ، باعانی بازار تۆراقتاندىرۆ، ئوندىرۆشی قوسىمشا قاراجات الۆ، کوپ نەگزدی تۆلعا ساتىپ الۆ، ساپالىسنا قوسىمشا قاراجاتتا ئمان بەرۆ، ساپالىسن جوعارى باعادا ساتىپ الۆ، شۆعىل جاعدایدا بازاردا تاپسىرىسپەن ساتىپ الۆ" بازارلانعان ساتىپ الۆ، ساقتاۆ مەحانیزمىن ورناتى. 10 ـ ایدىك 20 ـ کۆننە دەىن، بۆکىل رایوندا ساناققا السنعان استىق کاسپورىندارى جیىنى 2 میلىیون 600 مىڭ تونىا ئبیداي ساتىپ الدی، مەملەکەت مەنشىگىندەگی استىق کاسپورىندارى 2 میلىیون 110 مىڭ تونىا ئبیداي ساتىپ الدی، ۆن مانەرلەۆ کاسپورنی قاتارلی کوپ نەگزدی تۆلعالار 490 مىڭ تونىا ساتىپ الدی.

رایونىمىز ورتالىق ساقتاۆ، مەملەکەت ۆاقىتشا ساقتاۆ، اۆتونومیالی رایون جەرگىلکتی ورىن ساقتاۆ، ایماق، اۆدان دارەجەلی ساقتاۆ جانە دایىن استىقتی شۆعىل جاعدایعا توتەپ بەرۆ ماقساتىندا ساقتاۆ ـــ 4 دارەجەلی ساقتاۆ جۆیەسىن ورناتتی. بۆدان سرت، بەلگىلی ساندعی مەملەکەت ۆاقىتشا ساقتایتىن ئبیداي دا بار، ساياساتتىق استىق قامباسىندعی قور تولىق. "اسرەسە، سوڭعی جىلدارى ئبز سۆىق اۆا الماسترۆ، ىشکی سیرکۆلیاتسیا، ەلەکترونىدی تەمپەراتۆرا ولشەۆ سیاقتی ئتۆرلی وسىزاماندانعان، زەردەلىلەنگەن، جاسىلدانعان استىق ساقتاۆ تاسىلدەرىن ۆزدىکسىز جالپىلاستىرىپ، استىق ساقتاۆ قابىلەتىمىز بارىنشا جوعارىلادی"، ـ دەدی اۆتونومیالی رایوندىق استىق جانە زاتتىق قور مەکەمەسی حاۆىپسىز ساقتاۆ جانە عىلىم ـ تەحنیکا باسقارماسىنىك باستىعی یاڭ جىنلي.

قازىر رایونىمىزدا جیىنى 100دەن ارتىق کولەمىندە جوعارى ۆن مانەرلەۆ کاسپورنی بار. رایونىمىز ساۆداگەر شاقىرىپ، قارجی ەنگىزۆ سەرپىنىن ۆزدىکسىز کۆشەیتتی، الاتاۆ ساعاسی، قورعاس، ئۆرىمجی قالاسی جالپىلىق قورعامالی باجی رایوننا دەرلىك ەل ىشىندەگی کولەمدی ۆن ونىمدەرىن مانەرلەۆ کاسپورىندارى کەلىپ ورنالاستی.

ساتۆ بۆىنىندا رایونىمىز ئۆرىمجی مەملەکەتىك استىق ساۆدا ورتالىعىن باستاماشی، ئارقایسی ایماق، وبلىستاعی اۆىل شارۆاشىلىق قوسىمشا ونىمدەرى ساۆدا بازارىن تىرەك، اۆىل، قالاشق بازارى ساۆداسىن قوسىمشا ەتکەن استىق ساۆداسی بازار جۆیەسىن ورناتتی. "بۆدان تىس، رایونىمىز ۆننىك وڭىرلىك مارکا قۆرىلىسىن ىلگەرىلەتىپ، شۆەحۆافىن جانە لاڭمان ۆننىك کاسپىتىك ولشەمىن بەلگىلەپ، مارکا جاراتۆعا قۆلشىنىپ، بۆکىل ەلگە بەت الدىرىپ، شینجیاڭنىك استىق بایلىق قایناری باسىمدىعىن ەکونومیکالىق باسىمدىققا اینالدىرىدی"، ـ دەدی لیۆ شۆەمیڭ.